

1971.8.20

KĀRTĒJĀ  
FIKSĀ IDEJA?

LIKA KAS TAUT BÜS MÄS

*Nupat ASV gatavojas kāds unikāls latviešu izdevums. Pavāru grāmata veco, tautisko ēdienu receptēm? Latvīšu sapņu grāmata? Nē. Rokas-ātāmata reportieriem! Pati pirmā latviešu preses vēsturē. Tās steidzama iedzībā motivēta ar jaunu reporteru sagatavošanas nepieciešamību. Lai arī vērtīgiem svarīgo darbu palīgā sauktis Ziemelamerikas latviešu kultūras fonds, vien jādod materiālais atbalsts dzīdarba tapšanai. Materiālu sagatavošana ir ieraudzīcīcītēta Aivaram Runģim. Dienas gaismu jaunā rokasgrāmatu ieraudzītājiem — tādēļ līdz nākamā gada vasarai, kad visos ASV pagastos sāksies reportieru mināri. Tāpat pa posmiem visās ASV matās notikšot «brivo latviešu konfitorus» — tasi: nākamo, ar jaunās rokasgrāmatas palīdzību dzīji izglītojot migrantu avīžu reporteru — konferences.*

Par visu to plaši spriests Preses biedrības amatpersonu ipašā sēdē Cī-  
līgā, par to plaši runāt šī biedrības Kalamazū kopas sandisksnē. Te ne  
kai runāts, bet arī zināts. Jo Atvars Rungis savus teorētiskos atzinumus  
portāžas zinātnēs ilustrējis (tā lasīm atrizēs) «ar piemēriem un vairā-  
kām zinātnēm». Svarīgājā pasākumā tālād iesaistītas gan biedri-  
tais vadošās amatpersonas, gan pagastu kopas, jo jau Pietuka Krustīš  
Pārtnieki zināja, ka «brievprātīgās un cilvēcīgās iestādes to prasot, ka  
visās vietas, kur tiekot apspriestas vai veicinātas, vai arī atzīstāvēlas viņu  
vai vairāku pagastu intereses, vajagot dot balvu tiesības arī vi-  
ņim tām kārtām un tiem pagastiem, kuru intereses nāk jautājumā...»

**Mūsu kautrīgajiem vecīkiem un vecmānuām svētīgu palīdzību dažkārt**  
vēroši tien sniedzis milsteibas vēstuliieks, arī savā veida rokasgrāmata.  
Tārīcer, ka ar reporteru rokasgrāmatu nu jautājumiā nāks ista latviešu  
migrantu preses renesanse. Kaut tikai nu Ziemeļamerikas latviešu kultū-  
ras fonds savā skopumā šo svarīgo lietu neieildzīnātu. Tad var gadīties,  
ka ar ūsmām apgādāti reportieri būs, bet latviešu lastitājs jau varēs sa-  
kaitīt uz pirkstiem.

D. W.

Kā viss tas notiks, galvenais — kur radīsies šīs gluži respektējamais kapituls? «Laiķs» jau pirms varākiem mēnšaismi pagūja iepriecināt savus lasītājus, ka kājut par Latviju-šu fonda dalībniekiem stingru gatauvu izteikusi 120 ASV un Kanādās tautieši un — katrs no tiem fondā iemaksāšot 50 dolārus biedru nu- das un 1000 dolāru skaidra um veida. Kopsumma skaitā — 260 000 dolāru! Un tas tikai sākumani.

Katrā tādu ideju, daudz nedzili-

sabiedrībā izraisīta vispirms viens svarīgs jautājums, proti — kas arī šiem 260 000 dolāriem praktiski riskojis? Idealisti parastai nāo nekādi veikti biznesmeni, taču labi zināns ka veikti biznesmeni, nav nekādi ideelisti. Dr. V. Maižnieks izsakās ka fonda padome aizisnot par tuvāku uzdevumu ieraudzīt ipāšu finan- su komisiju, pēc kuras rekomendā- cijām Jonda kapitālu izmantotu no- guldījumiem un citām operati-

notes tas iedzīvināšanas respečas, mūsu avizes tūdai iztēlo gandrīz vair par notikušu faktu, lai pēc tam, kā tas visbiežāk notiek, dzīves rūgtās iestenības spiesti, teijūsmītaitām galvām uzliktu aukstu kompresi.

Pirms kāda laika šāda fiksā ideja bija t. s. latviešu dokumentācijas centra radīšana ASV. Mūsu avizes to pastiņēzda kā tālejošu plānu Nr. I, bet Šodien tās jau «atsauci traukturēsmi», jo, kā pieļicīgi paskaidro «Laikss», «sobieciarībā toreiz simpatiski uzverītā ideja līdz šim prakstiski nav attīstījusies». ALA kultūras biroja vadītājs V. Klive jau publiski atzinis, ka, neraugoties uz ALA 1968. gada kongresa lēmumu par reprezentatīvu dokumentācijas centra ierīkošanu Vasingtonā, šis projekts esot «aptājiess».

Toties fiksā ideju zibnišana ne-dirkst «apstājiess», un dienas kārtībā nu nācīs iauņ savu sakumā ie-

Bet... Kā dokumentācijas centrā gadījuma, tā arī šoreiz jau sekoti pirmā aukstā komprese. Viens no šī fonda iniciatoriem un tā padomes priekšsēdis Dr. V. Maižnieks atklātībai izpauðis, kā izskatās iestenībā. Pagaidām skaidris tā daudz, ka kāda motela telpuā Kīvlendas tuvumā salojušies jaunā fonda 18 entuziasti, tevēlējuši 9 cilvēku padomi, fonds inkorporējis Mitčenā, bet višs tālākais ir, kā saka, skaitis ALA valde... (1). Tieši tas, ka nevainīgais konventārs rezī ir ne pārprotants «kraudzīgs padoms» fonda ideālistiem par to, kur atrodami finansu operāciju «spēcīlīstību» rada sabiedrībā noteiktas bažas. Ja kur ož pēc naujas, turklāt šoreiz pēc simtām tūkstošiem dolāru, turvisus ideālus aprakšēs politikas biznesmeri klūst trānīgi. Un rauji var pienākt diena, kad ar ideālistu saņemtām fonda kapitāla eventuālo ieguldīšanu parādušiems «Par brivo līdzekļu nomērāju: «... Par brivo līdzekļu no-guldīšanu un ieguldīšanu finansu vērtspapiros jau agrāk spriedusi Dāugavas varagu organizācija un ALA valde...» (1). Tieši tas, ka nevainīgais konventārs rezī ir ne pārprotants «kraudzīgs padoms» fonda ideālistiem par to, kur atrodami finansu operāciju «spēcīlīstību» rada sabiedrībā noteiktas bažas. Ja Turkliāt iznādās, ka fondam nav ne-kādi 120 dalībnieki, kā to pieteica «Laikss», bet tikai 129 interesenti (1). Cik liela šo interesenti interese būs tajā briidi, kad vajadzēs šķirties no 1000 dolāriem, to rādīs dzīve, ūdzīve, kurā, kā saka Dr. V. Maižnieks, «pēc pieredzes sprīzēt velti cerēt uz brinumiem...»

Bet — nestiegsimies notikumiem  
priekšā. Vēl jau viss ir tikai fiksā  
ideja. Bet ar tām parasti nekādi lie-  
lie brīnumi nenotiek. Kā pie mums  
alauž un vienmēr.

pusiedzīvotās, Detroitā, ASV

# SKALDENÄVA!

ZUDUŠAIS SAPNU DIEVS

dze labākajā gadījumā dēvē mūs